

Apel **cu prilejul Zilei Mondiale a Muncii Decente** **„Acțiunile partenerilor sociali pentru asigurarea salariilor juste”**

Noi, participanții la masa rotundă organizată cu prilejul Zilei Mondiale a Muncii Decente cu genericul „Acțiunile partenerilor sociali pentru asigurarea salariilor juste”, constatăm că promovarea muncii decente este importantă și actuală, ținând seama de crizele prin care trec Republica Moldova, țările din regiune, dar și de crizele la nivel mondial.

Ne confruntăm cu urmările pandemiei Covid-19, care au condus la recesiune economică și, respectiv, la sărăcirea salariaților. Suntem afectați puternic de războiul nedeclarat în Ucraina, care a provocat criza refugiaților și cea energetică; populația din Republica Moldova sărăcește din cauza inflației galopante, degradând, astfel, puterea de cumpărare a salariilor; până la finele anului se prognozează o nouă descreștere economică și nu există nici o certitudine vizând siguranța zilei de mâine.

Este de notat faptul că în anul acesta, la nivel mondial, este abordată problema salariilor juste, deoarece tot mai des raporturile sociale sunt încălcate în favoarea și în interesul lăcomiei corporative. Astfel, de la începutul pandemiei, la nivel mondial, au apărut 573 de noi miliardari. Ei controlează acum 13,9% din PIB-ul global, în timp ce în fiecare zi mai mult de 700.000 de oameni cad în sărăcie.

În Republica Moldova, pentru anul 2021, conform datelor Serviciului Fiscal de Stat, existau 4007 milionari (în lei), cu 1045 de persoane mai mult decât în anul 2020.

Chiar dacă partenerii sociali ajung la consens asupra sporirii garanțiilor minime în domeniul salarizării, constatăm că munca salariaților, în general, este subapreciată. Pondere medie a cheltuielilor pentru salarii în totalul cifrei de afaceri a unităților economice în Republica Moldova este de circa 17,3%. Considerăm că contribuția salariaților la crearea bunurilor și a serviciilor trebuie să fie cu mult mai ridicată.

Este cunoscut deja faptul că Parlamentul Uniunii Europene a adoptat Directiva privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. Republica Moldova, fiind candidat la aderarea la UE, trebuie să se orienteze din timp la cadrul legal al spațiului european și să implementeze prevederea care spune că salariul minim trebuie să fie egal cu cel puțin 50 la sută din salariul mediu lunar. Stabilirea unui salariu minim unic pe țară este deja un pas în acest sens.

Pornind de la aceste constatări, partenerii sociali trebuie să fie mai solidari, să negocieze un contract social în care să prevadă asigurarea unor locuri de muncă decente și să sporească încrederea oamenilor muncii într-un viitor mai bun și dorința de a contribui la dezvoltarea țării.

Pentru aceasta, partenerii sociali trebuie să decidă, în regim prioritar, asupra următoarelor:

- stabilirea unui salariu minim pe țară în mărime de cel puțin 5000 de lei pentru anul 2023;
- perfecționarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

- elaborarea unui nou indicator de evaluare a nivelului de trai al populației, ținând cont de necesitățile reale ale acesteia;
- creșterea ponderii salariilor în cifra de afaceri și structura cheltuielilor, astfel încât să fie asigurată o distribuire echitabilă a veniturilor întreprinderilor între angajatori și salariați;
- perfecționarea cadrului legal care vizează calcularea salariului mediu;
- continuarea contracarării muncii nedeclarate și a achitării salariilor „în plic”;
- susținerea și intensificarea dialogului social, inclusiv care vizează negocierea și încheierea contractelor colective de muncă și a convențiilor colective la nivel ramural și teritorial;
- elaborarea unui mecanism prin care să fie asigurată cuprinderea cu contracte colective de muncă a circa 70 la sută din salariați, în conformitate cu prevederile Directivei UE privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană.

04 octombrie 2022,
Chișinău